

Інформація
про виконання Програми розвитку туризму в
м. Старокостянтинові на 2016-2020 рр.

На виконання рішення 6 сесії міської ради від 10 червня 2016 року № 15 «Про затвердження Програми розвитку туризму в м. Старокостянтинові на 2016-2020 рр.» управління культурної політики і ресурсів виконавчого комітету міської ради інформує про проведену роботу за 2016-2020 роки.

Головною метою програми було забезпечення сталого розвитку туристичної галузі, підвищення її частки в економічних показниках міста, збільшення частки в'їзного туризму, покращення іміджу м. Старокостянтинів на всеукраїнському і міжнародному ринках туристичних послуг.

Основна увага щодо виконання програми була звернена на забезпечення:

- створення позитивного туристичного іміджу для гостей міста;
- розкриття туристичного потенціалу громади шляхом підвищення рівня поінформованості та комфорту пересування туристів;
- участі в грантових програмах з метою популяризації туристичного потенціалу міста;
- випуску якісної рекламної продукції;
- піднесення іміджу історико-культурного центру-музею «Старий Костянтинів» серед туристів і мешканців міста;

Результати виконання програми: покращення досвіду в підготовці та подачі проєктів для участі в грантових програмах з метою реставрації та популяризації пам'яток культурної спадщини; вдосконалення екскурсійної діяльності; збільшення потоку туристів до міста; промоціонування міста на всеукраїнському рівні; зростання іміджу Старокостянтинова як привабливого туристичного міста в Україні.

Розділ 1. Популяризація туристично-рекреаційного потенціалу Старокостянтинова та створення сучасного позитивного туристичного іміджу

1.1 Забезпечення участі міста у різноманітних туристичних виставках, форумах, конференціях, семінарах. Проведення заходів у місті з метою популяризації туристичної галузі міста шляхом організації презентацій, виставок, «круглих столів»

За звітний період проводилися наступні заходи (в т. ч. на території замку князів Острозьких): відкриття туристичних сезонів, Всеукраїнські етнофестивали «Болохівські гостини», середньовічний фестиваль «Старкон-фест 2018», Всеукраїнський байкерський фестиваль «МотоСтаркон-2018», Всеукраїнський етнофестиваль «Болохівські гостини» (Щука Fest) (2019 рік – в рамках виграного проєкту в конкурсі культурно-мистецьких проєктів «Малі міста – великі враження»), історичні квести для дітей, презентації історичних костюмів, персональні фотовиставки, демонстрування документальних фільмів, виставки-ярмарки майстрів декоративно - прикладного мистецтва, виставки та художні пленери учнів Старокостянтинівської дитячої художньої школи, співпраця з ГО «Пласт» Старокостянтинівського осередку, історичні години, інформаційно-просвітницькі виставки, презентації книг, круглі столи, конференції, прес-конференція з учасниками проєкту «Вишиваний шлях» (інформаційного промо-туру інтернет-блогерів). Взято участь у III Міжнародному економічному форумі «Інвестиційні можливості Хмельниччини», у туристичній виставці «ZT-EXPO», поширювалася інформація про туристичний потенціал міста через засоби масової інформації, соціальну мережу «Facebook» та інші заходи.

На виконання рішення виконавчого комітету міської ради від 08.11.2018 року № 347 «Про роботу історико-культурного центру-музею «Старий Костянтинів» була активізована культурно-просвітницька, експозиційно-виставкова та науково-дослідна діяльність центру-музею.

1.2 Проведення сучасних заходів з метою популяризації екскурсійного туризму – квестів, флешмобів, пошиття костюмів, тощо

У 2019 році в історико-культурний центр-музей «Старий Костянтинів» було придбано костюми княжої доби (6 шт).

З метою популяризації екскурсійного туризму на території замку князів Острозьких проводились історичні квести для дітей та молоді, флешмоби, театралізовані екскурсії «Пошук Болохівських скарбів», організовано презентацію костюмів княжої доби для учасників проекту (інформаційного промо-туру інтернет-блогерів) «Вишиваний шлях».

Розділ 2. Розвиток та вдосконалення туристично-рекреаційної інфраструктури міста

2.1 Розробка туристичних маршрутів різних напрямів

Основними перспективними туристичними маршрутами у нашому регіоні слід вважати:

1) кільцевий маршрут «Місцями козацької слави»: Старокостянтинів – Пилява – Остропіль – Старокостянтинів, який ознайомить з пам'ятками визвольних змагань українського народу під проводом Богдана Хмельницького;

2) кільцевий маршрут «Місця історичних битв»: Старокостянтинів – Росолівці – Зеленці – Губин – Ілляшівка – Старокостянтинів, який ознайомить з пам'ятками визвольних змагань українського народу;

3) лінійний маршрут: Старокостянтинів – Самчики – Губин – Остропіль, який включає пам'ятки археології, історії, культури, природи;

4) кільцевий маршрут: Старокостянтинів – Хмельницький – Меджибіж – Пилява – Ілляшівка – Старокостянтинів, який включає пам'ятки архітектури, зокрема сакральної, ансамблі палацо-паркові та садово-паркового мистецтва;

5) кільцевий маршрут: Старокостянтинів – Антоніни – Ізяслав – Городище – Гриців – Білецьке – Старокостянтинів, який включає об'єкти палацо-паркового мистецтва, давньоруські городища.

2.2 Визначення та облаштування місць для стоянок туристичного автотранспорту біля основних туристично-екскурсійних об'єктів

Біля основних туристично-екскурсійних об'єктів: замок князів Острозьких (історико-культурний центр-музей «Старий Костянтинів»), комплекс споруд оборонної башти, костюль Іоанна Хрестителя, пам'ятник Т.Г.Шевченку облаштовані місця для туристично-екскурсійного транспорту.

2.3 Встановлення інформативних білбордів з трьох напрямків в'їзду до міста (Житомир, Рівне, Хмельницький)

За звітний період в рамках проекту національної співпраці міст Броди – Старокостянтинів «Чим живуть замки, до відкриття туристичних сезонів та до проведення фестивалів встановлювались білборди з трьох напрямків в'їзду до міста (Житомир, Рівне, Хмельницький) та на приміщенні торговельного центру в «Болгарському містечку»: «Чим живуть замки (КІНО-FEST)», «Старокостянтинів запрошує», «Вас вітає Старокостянтинів. Відвідай історичні місця», «Всеукраїнський етнофестиваль «Болохівські гостини»».

2.4 Встановлення електронних сенсорних туристично-інформаційних екранів на вокзалах міста

Програмою розвитку культури, охорони культурної спадщини та туризму Старокостянтинівської міської територіальної громади на 2021-2025 роки передбачено кошти на закупівлю та встановлення сенсорних туристично-інформаційних кіосків.

2.5 Розширення мережі вільних Wi-Fi зон в історичних місцях міста

На території історико-культурного центру-музею «Старий Костянтинів» є вільний доступ до мережі Інтернет.

2.6 Підготовка екскурсодів із знанням іноземних мов

Залучаються волонтери із знанням іноземних мов, які супроводжують екскурсовода та здійснюють переклад екскурсій по замку князів Острозьких та по місту.

Розділ 3. Підвищення конкурентоспроможності туристичних продуктів міста

3.1 Сприяння розвитку та відродженню народних промислів і ремесел шляхом проведення ярмарків, виставок, фестивалів, тощо

З метою відновлення та популяризації народних промислів в історико-культурному центрі-музеї «Старий Костянтинів» у 2016-2017 роках функціонувала гончарна майстерня, де проводилися майстер-класи. У 2017 році було проведено Всеукраїнський пленер керамістів «Друзі у колі». За звітний період у місті систематично проводилися виставки майстрів декоративно-прикладного мистецтва.

Постійно оновлювалась база даних по народних умільцях міста, які виготовляють сувенірну продукцію та приймають участь у загальноміських заходах.

3.2 Впровадження та розвиток перспективних для міста видів туризму: культурно-пізнавальний, природничо-пізнавальний, релігійний, спортивно-оздоровчий, тощо

З метою розвитку культурно-пізнавального, природничо-пізнавального, релігійного видів туризму постійно проводилися екскурсії по видатних місцях Старокостянтинова, а саме: пам'ятках архітектури національного значення, пам'ятках історії місцевого значення, біля замку князів Острозьких, пам'ятках сакральної архітектури.

З метою розвитку спортивно-оздоровчого виду туризму для проведення фестивалів та відкриттів туристичних сезонів залучався кінно-спортивний клуб «Козацький герць». Постійно здійснювалася співпраця історико-культурного центру-музею «Старий Костянтинів» з ГО «Пласт» Старокостянтинівського осередку.

3.3 Розробка та впровадження нових туристично-привабливих фестивалів в місті «Болохівські гостини», «Сурми Поділля», тощо

Щорічно в місті проводився Всеукраїнський етнофестиваль «Болохівські гостини». У 2019 році відбувся Всеукраїнський етнофестиваль «Болохівські гостини» (Щука Fest) (в рамках виграного проєкту у конкурсі культурно-мистецьких проєктів «Малі міста-великі враження»).

3.4 Реконструкція та реставрація архітектурних об'єктів історичного міста (замок князів Острозьких, Комплекс споруд Домініканського костелу з оборонною Вежею (музеєфікація підземних ходів), Постоялий двір)

З метою запобігання руйнації замку князів Острозьких на другий поверх палацу облаштовано сходи відповідно до плану реставрації.

Науково-дослідним інститутом історії архітектури та містобудування виготовлена проєктно-кошторисна документація щодо реставрації пам'ятки архітектури національного значення – комплексу споруд оборонної вежі (охоронний № 1701) та проведено державну експертизу цієї документації.

Укладена угода з інститутом «УкрНДПроектреставрація» на оновлення проєктно-кошторисної документації щодо реставрації пам'ятки архітектури національного значення – замку князів Острозьких (охор. № 765).

Розроблений тематико-експозиційний план щодо пристосування приміщень замку князів Острозьких. В історико-культурному центрі-музеї «Старий Костянтинів» створена нова експозиція – кімната Люблінської унії. Планується створення гербової кімнати.

Велася активна підготовка та подача проєктів для участі у грантових програмах з метою реставрації та популяризації пам'яток культурної спадщини.

У 2016 році взято участь у конкурсі на отримання гранту «Великий проєкт» від Посольського фонду США зі збереження культурної спадщини (проєкт «Подаруй замку майбутнє»).

У 2017 році взято участь у проєкті Посольського фонду США зі збереження культурної спадщини «Великий проєкт» (проєкт «Подаруй замку майбутнє»).

У 2017 році взято участь у проєкті «Малі міста – великі враження» (проєкт «Відтворення старовинного ландшафту історичного містечка Кобудь та проведення Міжнародного відкритого етнофестивалю «Болохівські гостини»).

У 2018 році взято участь в конкурсі проєктів, що фінансувалися у 2018 році за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку (проєкт «Реставрація з пристосуванням пам'ятки архітектури національного значення (охор. №765) – Замку 1571р. в м. Старокостянтинів Хмельницької обл.», проєкт «Реставрація пам'ятки архітектури національного значення – комплексу споруд оборонної башти у м. Старокостянтинів Хмельницької обл.»).

У 2019 році взято участь у конкурсі культурно-мистецьких проєктів «Малі міста – великі враження» та виграно фінансування для проєкту Всеукраїнський етнофестиваль «Болохівські гостини» (Щука Fest). 21 вересня 2019 року проєкт успішно реалізований.

У 2019 році підготовлено та подано проєкт для участі у грантовій програмі House of Europe («Дім Європи») – конкурс Інфраструктурні гранти. House of Europe («Дім Європи»), а саме конкурс Інфраструктурні гранти (капітальний ремонт однієї з кімнат адміністративної будівлі на території історико-культурного центру-музею «Старий Костянтинів» з метою створення гончарної майстерні).

У 2020 році підготовлено та подано проєкти: для участі у грантових програмах з метою реставрації та популяризації пам'яток культурної спадщини:

- 1) український культурний фонд (інноваційний культурний продукт) – «Архітектурний 3D-мапінг резиденції князів Острозьких»;
- 2) інвестиційні програми і проєкти регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів ДФРР – «Реставрація пам'ятки»;
- 3) архітектури національного значення – комплексу споруд оборонної башти у м. Старокостянтинів Хмельницької області»;
- 4) проєкти регіонального розвитку, які можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від Європейського Союзу – «Реставрація пам'ятки архітектури національного значення – комплексу споруд оборонної башти у м. Старокостянтинів Хмельницької області»;
- 5) подано заявку щодо проєкту «Реставрація пам'ятки архітектури національного значення – комплексу споруд оборонної башти у м. Старокостянтинів Хмельницької області», який буде реалізований в рамках програми «Велике будівництво».

Розділ 4. Розвиток маркетингової та рекламно-інформаційної діяльності туристичної галузі м. Старокостянтинів

4.1 Поширення інформації про туристичний потенціал міста через засоби масової інформації, всеукраїнські видання туристичного спрямування, Інтернет-ресурси, канали телебачення тощо

Постійно проводиться популяризація туристичного потенціалу міста через засоби масової інформації (публікації в газетах), соціальну мережу Facebook:

- розповсюдження інформації про місто, культурні пам'ятки, заходи, події);
- популяризація через фото/відео;
- популяризація через VR (панорами 360);
- популяризація посилань на ключові портали міста: сайт міської ради, Зд путівник замку, портал новин міста;
- популяризація через статті.

Постійно проводилася популяризація туристичного потенціалу міста через відеохостинг YouTube.

4.2 Створення інформаційних щитів з короткою історичною довідкою (біля кожного історичного об'єкту міста)

У 2020 році на центральних вулицях міста створено та встановлено систему туристичної навігації, а саме: 5 вуличних туристичних інформаційних стендів з короткою історичною довідкою про пам'ятки національного та місцевого значення та 3 вказівники.

4.3 Розроблення календаря цікавих для туристів заходів «Старокостянтинів запрошує». Організація та проведення культурно-масових заходів відповідно до історичних та пам'ятних дат

Розроблено «Календар туристичних подій (новорічно-різдвяних свят) у м. Старокостянтинів».

У замку князів Острозьких та його території організовувалися то проводилися культурно-масові заходи відповідно до історичних та пам'ятних дат. Інформація про проведені заходи поширювалась в соціальній мережі «Facebook» на офіційній сторінці історико-культурного центру-музею «Старий Костянтинів» – «Костянтин Острозький» та на офіційному сайті управління культурної політики і ресурсів виконавчого комітету міської ради.

4.4 Проведення рекламних турів для представників туристичних компаній, засобів масової інформації інших міст, (фото пленер «Я люблю своє місто»)

За звітний період постійно відбувалися зустрічі працівників історико-культурного центру-музею «Старий Костянтинів» з представниками туристичних компаній Хмельницької області та інших міст України (Київ, Вінниця, Львів, Тернопіль).

Зокрема, було проведено наступні заходи:

- презентацію «Віртуальний музей спадщини князів Острозьких» (зустріч з делегацією з м. Острога);
- круглий стіл «Розвиток туристичної галузі міста» (зустріч з делегацією Всеукраїнської асоціації гідів);
- фотоконкурс «Zamokstarkon2020»;
- круглий стіл «Туристичні можливості Старокостянтинова в контексті історії міста»;
- прес-конференцію з учасниками проєкту «Вишиваний шлях» (інформаційного промо-туру інтернет-блогерів);
- екскурсію по туристичних об'єктах міста для делегації інтернет-блогерів з різних міст України.

4.5 Замовлення та придбання поліграфічної та відео-рекламно-презентаційної продукції та сувенірів

За звітний період активно поширювалася поліграфічна продукція про місто: флаєри, книги-брошури, наукові та популярні видання про місто.

Історико-культурним центром-музеєм «Старий Костянтинів» та управлінням культурної політики і ресурсів виконавчого комітету міської ради з метою формування позитивного туристичного іміджу та популяризації міста постійно закуплялася сувенірна продукція: керамічні вироби, еко-картини, магніти, диски, еко-сумки, подарункові пакети, пам'ятні медалі, чашки, блокноти та ін.

На території пам'яток національного значення відбувалися зйомки сюжетів, зокрема:

- «Тизер-трейлер. Назад в 1561 год»;
- «Староконстантиновский замок и Усадьба Чечеля (Самчики) Старкон. Путешествия»;
- «СТАРОКОНСТАНТИНОВ. STAROKOSTYANTYNIV»;
- «Втрачена спадщина». Замок князів Острозьких»;
- «Замок князів Острозьких рятують усім миром»;
- «Болохівські гостини, 2011 рік.»;
- «V Всеукраїнський етнофестиваль «Болохівські гостини-2017»;
- «Івана Купала у стінах замку. У Старокостянтиніві відгомоніли «Болохівські гостини 2017»;
- «Старокостянтинів. Велика Волинь ч.12»;
- «Старокостянтинів – кляштор капуцинів»;
- «Старокостянтинів – руїни кляштору домініканців»;
- «Старокостянтинів – замок Острозьких»;
- «Костьол святого Івана Хрестителя та монастир капуцинів (Старокостянтинів)»;

- «Замки України: Самчики, Староконстантинов (Castles of Ukraine: Samchiki, Starokonstantinov)»;
- «Документальний тревел «Чим живуть замки. Броди – Старокостянтинів». Палац Потоцьких, Замок Острозьких»;
- «Мой путеводитель. Староконстантинов – замок князей Острожских и необычная гончарная мастерская»;
- «Давні традиції оживають у історичному містечку: у Старокостянтиніві відгуляли «Болохівські гостини»»;
- «Старокостянтинів перетворюється на справжнє європейське місто»;
- «Оборонну вежу у Старокостянтиніві планують реконструювати»;
- «Спецрепортаж. «Болохівські гостини»»;
- «VII Всеукраїнський етнофестиваль «Болохівські гостини» (частина 1)»»;
- «Відкриття туристичного сезону (02 травня 2019 року)»;
- «Відкриття туристичного сезону-2019 (ч.2)»»;
- «Старокостянтинів (вересень 2019 р.) (відео про пам'ятки міста)»»;
- «Етнофестиваль «Болохівські гостини» Щука Fest (проморолик)»»;
- «Гастрономічний фестиваль у Старокостянтиніві»»;
- «ТВ7+. Спецрепортаж. «Болохівські гостини»»;
- «450 тисяч гривень витратили на всеукраїнський етнофестиваль щука Fest у Старокостянтиніві»»;
- «Виступ Національного заслуженого академічного народного хору України імені Г. Верьовки»»;
- «ТВ7+. Старокостянтиніву – 810»»;
- «Костел святого Івана Хрестителя та монастир капуцинів (Старокостянтинів)»»;
- «Три роки тому в нашому місті було відкрито пам'ятник великому Кобзареві»»;
- «Старовинні розписи та герб князя Острозького у замковій церкві Старокостянтиніві»»;
- «Хмельниччина туристична. Старокостянтинів. (про замок)»»;
- «Хмельниччина туристична. Старокостянтинів. Костьол Йоана Хрестителя та монастир ордену отців Капуцинів»».

Начальник управління
культурної політики
і ресурсів виконавчого комітету
міської ради

ПІДПИС

Олександр АФАНАСЬЄВ